

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Speculum Quaestionum moralium, in universam Aristotelis philosophi summi Ethicen

Case, John

Francofurtum, 1597

VD16 C 1242

Cap. XIII. - An querelae & criminationes in vera amicitia fiant?

[urn:nbn:de:bsz:31-109038](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109038)

Opp. contra secundam quaestionem.

Pater est melius obiectum amicitia quam filius: ergo pater à filio magis diligi debet: praeterea filius plura beneficia à patre recipit: ergo eum magis patrem amare oportet.

Resp.

Ratio non sequitur, quia quodlibet obiectum, quod est melius, non à quolibet magis diligi debet, sed ab illo solum qui tenetur rationis lege diligere, sed recta ratio non respicit obligationem solum, quia tenetur filius amare patrem, sed etiam naturam filij qua ab hoc officio impeditur.

CAP. XIII.

An querela & criminationes in vera amicitia fiant?

CERTATIM in vera ac praestanti amicitia contenditur, ut amicum (qui in duobus corporibus unam quasi mentem habent) alterum magis ac vehementius diligeret. Hic amor constans non levis, iudicio confirmatus non affectu vacillans, virtutis non voluptatis aut quaestus causa susceptus, pacem sine bello perpetuam utriusque sympathiam sine ulla discordia nutrit. Amici namque verè

Nulla rixa inter veros amicos oriuntur.

00 2 sunt

sunt turtures sine bile. sunt homines sine splene: in quib9 vt in gemellis Hippocratis tanta inest morum & studiorum similitudo, vt inter illos nulla acerba fieri possit cōtentio. Si rideas gaudeo, si plores doleo in rebus secundis tecum delector, in rebus asperis à tuo latere nō diuellor. Amici hęc vocolæ tantam in vera amicitia amoris proportionē, tantum concentum & harmoniam inesse arguūt, vt criminatiōibus & querelis nullus in ea relictus videatur locus, Sapienter ergo Aristoteles in prima cōclusionē huius capituli demonstrat in hoc genere perfectæ amicitia nullū dissidium, nullam diuortium emergere ac eminere. Quippe si perpetua sit animorum consensio, si in officio bene merendi vltro citroq; sit vehemens æmulatio si in studio virtutis sit magna proportio, quæ fieri potest querela? quæ criminatio? Sed attende quòd hic non negemus, quin aliquādo inter summos amicos adhibeantur consilia, si quidem deos ex hominibus amicis nō confitui mus, homines enim sunt, errātq; & labūtur sēpè. Iurgare ergo licet, vt ait orator

tor, sed sine felle; irasci licet, sed sine vul-
nere. Amicus namq; in fuso vino curan-
dus, non infixo gladio fodiendus esse
videtur. Sequitur in textu alia conclusio
in qua probat philosophus, quòd in ami-
citiâ propter voluptatem rarò, in amicitia
verò propter vtilitatem propemodũ
semper contingat quærela: rarò in amicitia
propter voluptatem, quia licet illam,
si sit molesta, disrumpere & violare: sem-
per autem in amicitia propter vtilita-
tem, quia tota vitæ victusq; ratio neces-
sario in proportione vtilitatis ponitur,
qua labefactata, continuò atrox & im-
manis contentio nascitur.

Distinctio.

Querelæ in- ter perfectos amicos non contingunt, propter	}	Similitudinem morum: Consensum virtutis: Constantiam & proportionem amo- ris: Fructum quietis, quæ est effectus veræ amicitiæ.
--	---	---

His causis contrariæ sunt illæ quæ in a-
micitijs propter voluptatē & vtilitatem
assignantur, ergo in illis sunt perpetuæ cri-
minationes & querelæ. Nam in illis non
est similitudo morum sine tædio, non est

consensio virtutis sine vitio, non est
constantia amoris sine leuitate, non est
fructus quietis sine contentione.

Opp.

Negat in textu philosophus quod in amicitia voluptatis causa suscepta fiat querela: ergo male distinguitur.

Resp.

Negat respectu quodam (vt ostendimus) non simpliciter & absolute.

Opp.

Licet amicum reprehendere: ergo licet de illo querelam facere. Antecedens est philosophi & Ciceronis.

Resp.

Licet amicum errantem reducere, peccantem reprehendere, sed illud docendo, hoc monendo quidem sic vi oportet.

CAP. XIII.

An defectio porportionis sit causa querelarum in disparibus amicitijs?

An liceat patri abdicare filium?

Disparitas amicitiae querelis non vacant.

PERGIT philosophus in hoc capite de querelis quae in disparibus amicitijs contingunt disputare, sagae

ci.